

Guillou

Jesús Alcalá behöver inte skyddas

Det finns sällan skäl att ta vår malligaste morgontidning i försvar. Blir man uppringd av någon av dess reportrar gäller det att passa sig. Risken är avsevärd att man blir felciterad med avsikt, antingen för att framstå som korkad eller som skyldig till vad nu anklagelsen gäller. Av detta har jag gedigen egen erfarenhet.

I fallet med den brottsmisstänkte Amnesty-ordföranden Jesús Alcalá har emellertid sagda tidning handlat fullkomligt korrekt, till punkt och pricka efter de pressetiska regler som gäller i Sverige.

Antingen är Amnesty-ordföranden skyldig till det som åklagarämbetet misstänker honom för, att ha försökt stjäla över en miljon i u-hjälpsspengar. Då är det en fenomenal skandal. Och då skall det stå i tidningen.

Eller också har åklagarämbetet felaktigt gett sig på en oskyldig medborgare med anklagelser som riskerar att krossa hans tillvaro. Då är det också en fenomenal skandal och skall stå i tidningen.

Hur det ligger till i sakfrågan kommer vi att få veta tids nog och ingen av våra läsare kommer att lyckas undgå att upplysas, eftersom skandalen blir ungefär lika stor och pikant om Jesús Alcalá är oskyldig eller skyldig. Emellertid har nu ett förvånansvärt stort antal mer eller mindre prominenta mediamänniskor ilat till broders hjälp. Med massundertecknade upprop och kulturartiklar hävdar några av Alcalás vänner att han är oskyldig, hur de nu kan veta det, eller att vår malligaste morgontidning i vart fall skulle ha avstått från att publicera nyheten om brottsmisstankarna, då Alcalá vore en särdeles fin och ärlig människa.

Det är mycket möjligt att Alcalá är fin. Det är ju det vi i sinom tid kommer att få veta.

Däremot är det inte synd om honom för att han fått morgontidning på halsen. Det är den risk vi alla löper i det offentliga livet. Och en mediaperson som anklagas för teoretisk eller praktisk skurkaktighet saknar sannerligen inte möjligheter att försvara sig, tvärtom står alla medier till förfogande, det är bara att vraka och välja mellan kultursidor och morgonsoffor. I det fall Alcalá vore oskyldig så måste man nog ändå påpeka att hans metod att inte värja sig utan tvärtom springa hukande från tv-kameror antingen är en utomordentligt excentrisk taktik eller också stenkorkad.

Alla dessa undertecknare av upprop och kulturartiklar som angriper vår malligaste morgontidning för att ha publicerat

nyheten om brottsmisstankarna mot Alcalá, trots att han är fin och kulturskribent, har dock käpprätt fel. Ingen enda tidning eller nyhetsredaktion i snattermedierna skulle ha avstått från att publicera nyheten. Annat än i så fall av rent korrupta skäl, som ligger inbäddade i uppropssundertecknarnas krav, att fin kollega skall ha särskilt skydd. Förra året misstänktes två samepolitiker för terroristbrott respektive grovt jaktbrott. Båda fick dansa ut i medierna med namn och bild. Båda friades senare av polis och åklagare. Ingen av dem fick då tiondelen av den publicitet på sin sida som kommer att belöna Alcalá om han befinns vara oskyldig.

Här finns alltså ett verkligt dilemma, även om fallet Alcalá är lika otjänligt som illustration som fallet Marjasin eller Mona Sahlin. Frågan som kan ställas är mycket enkel: när skall medierna publicera brottsmisstankar av allmänt intresse?

Risken med det nuvarande systemet, att inledd förundersökning är tillräcklig anledning till publicering, är uppenbar. I en förundersökning kan allehanda teorier, skvaller från illasinnade anmälare och rena missförstånd flyta omkring huller om buller. När polis och åklagare sorterat i den bråten fattas beslut om antingen nedläggning eller åtal. Om ärendet avskrivs eller läggs ner, därför att misstankarna således var ogrundade, vore det ju bra för alla om de ogrundade misstankarna inte hade publicerats. Om fallet leder till åtal så framgår mer exakt vad saken verkligen gäller. Det är en bättre tidpunkt för publicering.

En sådan återhållsamhet från medierna, reglerad i lag eller i frivilliga överenskommelser, skulle bättre skydda den enskilde från orättvis kölhållning. Sådan återhållsamhet skulle förstås inte gälla polismördare eller Mona Sahlin, utan de mer anonyma medborgare som verkligen kan skadas av för tidig och därmed för ofullständig publicering. Som de två samepolitikerna.

Något skäl för att Jesús Alcalá eller för den delen jag själv skulle ha särskilt skydd finns dock inte. Vi klarar oss nog. Om vi är oskyldiga. •